

Goriškega z Velimirjem Turkom in dr. Polono Kralj. Tretji dan smo obiskali podjetji Naf-ta Geoterm in Kema Puconci. Četrty dan je bil posvečen vulkanizmu v JV Avstriji pod vodstvom dr. Ingomarja Fritza. Peti dan je bil namenjen ureditvi manjše zbirke, ki smo jo tekom tedna pripravili za krajinski park Goričko. Šesti dan smo z dr. Bojanom Otoničarjem in madžarskim jamarjem Leom Szabo raziskovali madžarske jame, sedmega dne pa je z ovinkom v Termah 3000 sledil povratek domov. Organizatorji: Tim Cifer, Nina Caf in Eva Mencin.

- Poletna ekskurzija v Karavanke, 26.-28.7.2013. Prvi dan je ekskurzija obsegala ogled kamnin znotraj cone Periadriatskega prelomnega sistema. Sledil je drugi dan z ogledom litologije in strukture Košute. Ekskurzija se je tretjega dne zaključila z ogledom litologije v soteski Košutnikov graben. Ekskurzija je potekala pod vodstvom dr. Walterja Poltinga. Organizatorja: Blaž Vičič in Rok Brajkovič.
- Ekskurzija v rudnik Bor, Srbija, 25.-28.9.2013. Po dnevu vožnje je naslednji dan sledil ogled inštituta za rudarstvo in metalurgijo (IRM) Bor s predstavitevjo delovanja in ogledom laboratorijskih prostorov ter opreme. Sledil je ogled opuščene odprtega kopa Tilva Roš. Tretji dan je sledil ogled podzemnega kopa – rudnik Jama ter površinskega kopa Veliki Krivelj. Za strokovno vodstvo sta poskrbela Bojan Milenković, vodja geološke službe jame Bor in Žunja Slavoljub Obradović iz IRM Bor. Organizatorja: Klemen Čerňič in Eva Mencin.
- Ekskurzija na Snežnik, 20.10.2013. Ekskurzija je obsegala več terenskih točk z geomorfološkimi in sedimentološkimi indikatorji poledenitve na

Snežniku. Za strokovno vodstvo je poskrbela mlada raziskovalka geografije Manja Žebre. Organizator: Rok Brajkovič.

V študijskem letu 2013/2014 so predvidene sledeče dejavnosti:

- Geodan, 24.11.2013. Organizator: Dejan Sedej, razvojno društvo Idrija 2020 in mladinski center Idrija.
- Geoavantura, 6.12.2013. Ekskurzija bo potekala v rudnik granatov Radtheim, Avstrija. Strokovno vodstvo: Dr. Georg Kandutsch. Organizator: Aleš Šoster.
- Geološko-geografsko-krajinarski tabor. Marec/april 2014, Postojna. Organizatorji: Anja Jaklič, Ana Strgar in Klara Nagode.
- Spomladanska ekskurzija: februar/marec 2014. Organizatorja: Andrej Novak in Anja Kocjančič.
- EUGEN, 4.-10.8.2014, v okolici Komna na Krasu. Organizatorja: Andrej Novak in Ana Trobec.
- Ekskurzija v tujino: Makedonija. September 2014. Organizator: Galena Jordanova.
- Vroča točka. Marec 2014.
- Ekskurzija na Medvednico.

V času od ustanovitve si je društvo pridobilo precejšnje število članov in podpornikov. Cilj je, da se društvo zanesljivo uveljavi, zato pozivam k včlanitvi in aktivnem sodelovanju. Zahvaljujemo se vsem mentorjem, ki so poskrbeli za visok strokovni nivo izvedenih projektov Društva študentov geologije ter donatorjem, ki so omogočili kakovostno izvedbo le-teh. To so Geološki zavod Slovenije, Študentski svet Naravoslovnotehniške fakultete in Študentska organizacija Univerze v Ljubljani.

**Evropski informacijski sistem
za podporo politike trajnostne Oskrbe
z energijo in mineralnimi surovinami - EuroGeoSource**

Jasna ŠINIGOJ & Duška ROKAVEC

Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, SI-1000, Ljubljana;
e-mail: duska.rokavec@geo-zs.si, jasna.sinigoj@geo-zs.si

Evropa, in s tem tudi njena industrija, je vse bolj odvisna od uvoza mineralnih surovin, predvsem kovinskih in industrijskih mineralnih surovin, kar je privedlo evropsko gospodarstvo v precejšnjo negotovost. Varnost evropske preskrbe z viri je lahko ogrožena že v bližnji prihodnosti, saj Evropa postaja vse bolj odvisna od zunanjih dobaviteljev. V zadnjem času smo lahko na svetovni ravni opazili velik porast cen mineralnih surovin, še posebej kovinskih.

Podatki o zalogah in virih mineralnih surovin znotraj posameznih članic unije obstajajo, vendar jih vsaka država zbira po svoje. Podatki so na različnih nivojih, od lokalnih, regionalnih do podatkov posameznih gospodarskih združb, ki ostajajo komercialna skrivnost.

Rešitev tega perečega problema ponuja projekt EuroGeoSource z razvojem evropskega informa-

cijskega sistema za podporo politike trajnostne oskrbe z energijo in mineralnimi surovinami. Na tehnologiji GIS temelječ spletni sistem omogoča vizualizacijo in posredovanje prostorskih in atributnih podatkov v zvezi z viri energetske in mineralnih surovin v državah članicah EU.

V okviru projekta EuroGeoSource smo razvili večjezični sistem, ki omogoča uporabniku, da ima iz enega spletnega portala (<http://maps.eurogeo-source.eu/>) prost dostop do množice nacionalnih in čezmejnih zbirk prostorskih podatkov, sicer porazdeljenih med različnimi imetniki podatkov. Prav tako smo povezali nacionalne infrastrukture prostorskih podatkov o naravnih virih v skupno mednarodno (EU) infrastrukturo (sistem sistemov) ter vključili nacionalne podatkovne zbirke v skupni informacijski prostor in tematski kontekst. Poenotili smo podatke o naravnih virih in

izdelali izmenjevalni format kot odprtokodne spletne storitve v skladu s temami 20 in 21 Aneksa III Direktive INSPIRE.

Tako smo zagotovili generalen pregled nad razpoložljivimi prostorskimi informacijami o nahajališčih ogljikovodikov in drugih mineralnih surovin in potencialnimi kapacitetami za skladiščenje plina in nafte (v naravnih zemeljskih strukturah). Združili smo informacije o razmerah posameznih držav v celovito sliko in s tem pripomogli k manjši odvisnosti EU od zunanjega trga (nad 50 % energetskih surovin –ogljikovodikov in kovin EU prihaja iz uvoza).

Z razvojem evropskega GIS sistema o lokacijah, lastnostih, zalogah in virih mineralnih surovin smo izpolnili pogoj za vključevanje surovinskega potenciala v sistem prostorskega

načrtovanja in identifikacijo varovanih območij (v izogib konflikta interesov v prostoru).

V projektu, ki je trajal od aprila 2010 do aprila 2013, je udeleženih 14 držav partnerk (večinoma so to nacionalni geološki zavodi in inštituti), vlogo vodilnega partnerja pa je prevzel nizozemski geološki zavod (TNO). Slovenski partner je Geološki zavod Slovenije. Projekt je sofinancirala Evropska unija v okviru programa informacijske in komunikacijske tehnologije (Information Communication Technologies Policy Support Programme (ICT PSP), part of the Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP)). Več informacij je na spletni strani projekta: <http://www.eurogeosource.eu/>.

Okrogla miza o geologiji v osnovnošolskem, srednješolskem in neformalnem izobraževanju, 6. 12. 2013, Oddelek za geologijo, NTF

Nina RMAN¹, Mojca BEDJANIČ², Mojca GORJUP KAVČIČ³, Matija KRIŽNAR⁴, Rok BRAJKOVIČ⁵ & Andrej ŠMUC⁶

¹Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ul. 14, SI-1000 Ljubljana

²Geopark Karavanke, Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor, Pobreška c. 20, SI- 2000 Maribor

³Geopark Idrija, Občina Idrija, Mestni trg 1, SI-5280 Idrija

⁴Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1001 Ljubljana

⁵Študent geologije, Naravoslovnotehniška fakulteta, Aškerčeva c. 12, SI-1000 Ljubljana

⁶Naravoslovnotehniška fakulteta, Aškerčeva c. 12, SI-1000 Ljubljana

Geologija je osnovna naravoslovna veda, ki raziskuje Zemljo, njen nastanek, razvoj in zgradbo. Vključuje mnogo zanimivih področij, ki se bolj ali manj neposredno tičejo običajnega slovenskega državljana (s tem mislimo ne-geologa). Poleg strokovnih in znanstvenih tematik, ki nam zagotavljajo življenjski standard ali celo osnovno preživetje (pitna voda, mineralne surovine, plazovi, poplave in mnoge druge), geologi burimo domišljijo tudi z odkrivanjem preteklih svetov, izumrlega življenja in navsezadnje celo z raziskovanjem drugih planetov. Kljub temu, da so geološke teme izjemno privlačne in prisotne v javnosti, geologi še zdaleč ne dosegamo prepoznavnosti ostalih naravoslovnih kolegov. Oddelek za geologijo NTF je zaradi tega v tednu Univerze organiziral okroglo mizo z naslovom **Geologija v osnovnošolskem, srednješolskem in neformalnem izobraževanju**, katere namen je bil povzeti zatečeno stanje, poiskati vzroke za nastalo situacijo ter predvsem zastaviti smernice za nadaljnje delovanje.

V uvodnem delu okrogle mize so štirje govorniki (A. Šmuc, N. Rman, M. Bedjanič in M. Križnar) povzeli umestitev geologije med splošno javnostjo, zastopnost geoloških vsebin v učnih načrtih osnovnih in srednjih šol, izkušnje z geološkimi delavnicami, vzgojnim in promocijskim gradivom ter opozorili na številna društva in posameznike, ki že izvajajo različne poučne vsebine tako na lokalnem kot regionalnem nivoju. Sledila je izredno

konstruktivna izmenjava izkušenj in mnenj več kot 20 udeležencev okrogle mize, ki je pripeljala do več sklepov. Ustanovili smo delovno skupino (avtorji prispevka), ki bo koordinirala, načrtovala in tvorno delovala v smeri popularizacije geologije z daljnoročnim ciljem ponovne uvedbe predmeta GEOLOGIJA v osnovne in srednje šole. V prvih in majhnih korakih proti cilju bomo najprej izboljšali prisotnost in razumljivost geoloških vsebin na medmrežju (vpisi geoloških gesel v spletne enciklopedije, izdelava internetnih strani namenjenih izvajalcem delavnic, objava seznama učnih poti z geološko vsebino, ipd..) ter vzpostavili sodelovanje z Inštitutom za naravoslovne raziskave, ki deluje v okviru Oddelka za kemijsko izobraževanje NTF. O svojem delovanju bomo obveščali strokovno geološko javnost (prispevek, ki ga ravnokar berete, je prvi te vrste) ter jo na tak način prosili za podporo in pomoč.

Prispevek naj zaključimo z mnenjem, ki ga je našel in prijazno posodil dr. Matevž Novak, neprijetne pedagoške delavke na vprašanje, zakaj imajo vrčevski otroci polne žepe kamnin ter veliko razmišljajo o dinosavrih, v osnovnošolskih letih pa se to obdobje radovednosti pogosto konča. Ta je odgovorila: "**da večina otrok pač odraste**". Očitno smo geologi redki izbranci, ki lahko otroško zanimanje ponesemo s seboj skozi življenje in tako rekoč v grob.